

I. LIST
TIMOTEJOVI
biblická parafráza
KUCHYNSKOU REČOU

KAPITOLA 1

1-3

(Píšem ja Pavol, ktorého apoštolský *mandát* pochádza priamo od Boha, nášho Spasiteľa a od Ježiša Krista, ktorý je našou (očakávanou) *nádejou*. Tento list posielam Timoteovi, môjmu *ozajstnému* synovi vo viere, aj spolu so žehnaním Božej *priazne*, Božieho *súcit*u a pokoja, (ktorý prúdi) od nášho Otca nebeského a od nášho Pána Ježiša Krista.

3-4

(Prejdem hneď k veci milý Timotej.) Keď som odchádzal do Macedónska, prosil som ťa, aby si ešte ostal v Efeze a naďalej školil ďalších ľudí, aby *nevyučovali cudzie doktríny*. Nech sa nevenujú rôznym *nepodloženým príbehom*, či nekonečným rodostromom (dišputám o tom, kto z akého rodu a z akej línie pochádza). Pretože takéto *debaty* prinášajú len rozbroj namiesto (dobrého a zdravého) *spravovania domu* Božieho (pre Boží zámer spásy) a budovania (ľudí) vo viere.

v. 1 *mandát* – gr. *epitagé* – autorita, poverenie, príkaz, mandát, povel

v. 1 *nádejou* – gr. *elpis* – očakávanie dobrého, dôvera, istota, nádej

v. 2 *ozajstnému* – gr. *gnésios* – pravý, nefalšovaný, autentický, skutočný

v. 2 *priazne* – gr. *charis* – milosť, dar, požehnanie, priazeň, láskavosť, dobrota

v. 2 *súcit* – gr. *eleos* – milosrdenstvo, zľutovanie, súcit, ľútosť, sústrast'

v. 3 *nevyučovali cudzie doktríny* – gr. – *heterodidaskaleó* – obhajovať iné učenie, vyučovať iné než to, čo je pravé, cudzie učenie

v. 4 *nepodloženým príbehom* – gr. *muthos* – mýty, ústne podania, fikcia, bájka

v. 4 *debaty* – gr. *zétésis* – kontroverzia, pochybovanie, bádanie, debata

v. 4 *spravovanie domu* – gr. *oikonomia* – manažment domácnosti, správa, hospodárenie

5-11 Komu je vlastne určený Zákon?

Že prečo ich musíme takto naprávať? No predsa preto, *aby sme dosiahli* (to najdôležitejšie -) lásku. Lásku z čistého srdca, z dobrého svedomia a *nepokryteckej* viery. Niektorí veriaci sa totiž (žiaľ) *vykolajili* (z tohto smeru a zámeru) a teraz sa venujú jalovým diskusiám. Tak túžia byť učiteľmi Zákona a vôbec si neuvedomujú, o čom vlastne hovoria. A nie len to, oni sa k tomu *sebavedomo vyjadrujú* (akoby boli experti vo veciach Zákona). Ale my vieme, že Zákon je (len) vtedy dobrý, keď sa používa správne. Treba pochopiť jednu vec: *Zákon* nebol daný kvôli tým, čo žijú *správne pred Bohom*, ale kvôli tým, ktorí Zákon nerešpektujú a búria sa proti nemu. Žijú hriešnym spôsobom života, akoby Boha nebolo. Zákon je určený pre rúhačov (čo hrubo urážajú všetko, čo je sväté), matkovrahov, otcovrahov a vrahov vôbec. Tiež pre sexuálne nemorálnych, *homosexuálov*, *obchodníkov s bielym mäsom*, klamárov, tých, čo krivo prisahajú a mohli by sme menovať ďalej, lebo zoznam je dlhý. (Ale v skratke povedané:) Zákon je určený pre čokoľvek, čo je v protiklade so zdravým učením založenom na slávnom Evanjeliu nášho požehnaného Boha, ktoré mi bolo zverené.

v. 5 *aby sme dosiahli* – gr. *telos* – zámer, cieľ, hlavný cieľ, výsledok

v. 5 *nepokryteckej* – gr. *anupokritos* – nefalšovaný, úprimný, pravý, autentický, nepokrytecký

v. 6 *vykolajili* – gr. *astochéō* – odklonili, netrafili, išli mimo

v. 7 *sebavedomo vyjadrujú* – gr. *diabebaioomai* – istotne potvrdiť, dôrazne prehlasovať, smelo hovoriť, smelé vyhlásiť

v. 8 *Zákon* – gr. *nomos* – všeobecný princíp, to, čo je predpísané, Mojžišov Zákon (Destoro), náboženský systém

v. 8 *čo žijú správne pred Bohom* – gr. *dikaíos* – spravodlivo v očiach Božích, tak ako sa to Bohu páči, nevinne

v. 9. *homosexuálov* – gr. *arsenokoites* – muž zapojený do sexuálnej aktivity s rovnakým pohlavím, sodomia

v. 9 *obch. s bielym mäsom* – gr. *andrapodistés* – obchodník s otrokmi, únosca, ten, čo zotročuje

12 – 17 Extravagantná milosť

A ja som tak veľmi vďačný nášmu Pánu Ježišovi Kristovi, ktorý ma zmocnil a (práve mňa) uznal za dôveryhodného zveriť mi takúto (obrovskú) službu. (Vieš si to predstaviť?) Veď ja som bol pred tým hrubý, násilný a krutý prenasledovateľ. No milosť si ma našla! Nevedel som, čo robím, nemal som (pravú) vieru. A v tom sa zrazu na mňa vyliala záplava *extravagantnej* milosti, viery a lásky (valiaca sa na priamo) z Ježiša Krista. (Taký šokujúci, náhly a absolútny obrat.) Je to skutočne tak. Môžeš sa spoľahnúť Timotej a plne prijať toto moje prehlásenie: Že Ježiš Kristus prišiel na svet, aby zachránil hriešnych. No a z nich som bol prvým ja. On sa zmiloval nado mnou pre to, aby na mne ilustroval Svoju dokonalú *trpezlivosť* (ako to nevzdáva ani s najväčšími a najhoršími stratenými prípadmi). Nech je môj život názorným príkladom pre tých, čo v Neho uveria, aby mali večný život. (Je to tak ohromné, že nemôžem inak, než sa teraz zastaviť uctievať!) Vyznávam, že (najväčšia) úcta a česť patrí Kráľovi vekov. On je (jediný) nezničiteľný, neviditeľný a iba Jemu jedinému Bohu patrí sláva vo všetkých obdobiach, časoch, (po všetky generácie) až do večnosti. Amen.

18-20

Timotej, dieťa moje, bolo ti už vopred prorokované. Preto ťa vyzývam, postav sa na tieto proroctvá a bojuj! Bojuj dobrý boj za svoju pevnú vieru a dobré svedomie. (Mať čisté svedomie je veľmi dôležité Timotej, lebo sú takí, čo práve na ňom zlyhali.) Niektorí ho totiž vytesnili zo svojho vnútra a ich viera úplne stroskotala. Hymeneus a Alexander patria práve do tejto skupiny. Pustil som ich Satanovi, nech je to pre nich *škola skrotenia* svojho *zlého jazyka*.

v. 14 *extravagantnej* – gr. *hyperpleonazó* – nadmieru prekypujúcej, presahuje plnosť, nezrátateľné množstvo

v. 16 *trpezlivosť* – gr. *makrothumia* – strpenie, zhovievavosť, trpezlivosť, schopnosť znášať dlhé trápenie, vytrvalosť

v. 20 *škola skrotenia* – gr. *paideuó* - tréning, disciplína, trest, edukácia

v. 20 *zlého jazyka* – gr. *blasphéméó* – ohovárať, rúhať sa, používať osočujúci jazyk (voči ľuďom či Bohu), hovoriť nedbalo o svätých veciach

KAPITOLA 2

1-5

Ako úplne prvé, ťa naliehavo *prosím* (Timotej, čo sa spoločenstva týka), aby sa vždy *uskutočňovali* (tie najnevyhnutnejšie aktivity a nimi sú) modlitby. Proste za (všetky) potreby, modlite sa, *intervenujte* za ľudí a ďakujte za každého jedného. Tak isto za tých, ktorí sú vo vláde, či v pozíciách autority (a proste za to), aby sme mohli pokojne žiť a *seriózne* sa *venovať* tomu, čo sa páči Bohu. Totiž, keď sa modlíte takýmto spôsobom, Bohu, nášmu (drahému) Spasiteľovi je to *krásne* a takúto modlitbu *prijíma*. Pretože On *túži*, aby boli spasení všetci. Chce, aby každý prišiel k poznaniu pravdy. (A čo je tou Pravdou?:)

Boh je iba jeden.

Medzi Bohom a ľuďmi je *prostredník* a ten je tiež jeden.

Je to človek Ježiš Kristus.

(Žiadny iný prostredník medzi Bohom a človekom nie je.)

v. 1 *prosím* – gr. - *parakaleó* – vyzývam, žiadam, napomínam, povzbudzujem, úpenlivo *prosím*

v. 1 *uskutočňovala* – gr. *poieó* – vykonávať, robiť, tvoriť, uskutočňovať, aktívne činiť

v. 1 *intervenujte* – gr. *enteuxis* – orodovať, naliehavo prosiť, zakročiť v modlitbe - *intervenovať medzi nebom a zemou podľa Božej vôle*

v. 2 *seriózne* – gr. *semnotés* - vážne, vo všetkej vážnosti, seriózne, dôstojne

v. 2 *venovať sa* – gr. *diagó* – tráviť čas, žiť, viesť život

v. 3 *krásne* – gr. *kalos* – dobré, krásne, úctyhodné, vonkajší znak toho, že aj vo vnútri je to dobré

v. 3 *prijíma* – gr. *apodektos* – prijateľné, vítané, hodné prijatia

v. 4 *túži* – gr. *theló* – chcieť, želať si, túžiť, priať si

v. 4 *prostredník* – gr. *mesités* – mediátor, sprostredkovateľ komunikácie, prostredník

6 - 11

On jediný položil Svoj život, ako *výmenu* za všetkých, z ktorých každý má svoje *osobné* svedectvo o tejto (úžasnej) *príležitosti*, pre ktorú som bol poverený byť kazateľom a apoštolom. Je to tak, veď prečo by som klamal? Som poverený byť učiteľom *národov*, aby som ich učil viere a pravde. (Z toho dôvodu sa znovu vraciam k tomu istému, čo som ti prízvukoval ako prvé - k modlitbe.) Veľmi si želám, aby sa muži *všade a pri každej príležitosti* modlili. Aby dvihli svoje sväté ruky a nedržali v sebe hnev, či vnútorné *pochybnosti*. A *tak isto*, aby sa modlili i ženy. Nech sú krásne svojou *striednosťou* a *decentnosťou* v obliekaní, či skrášľovaní, bez toho, aby vystavovali svoj luxus na obdiv. Ich (štýlovými doplnkami a) šperkami nech sú dobré skutky, lebo tie sa *najkrajšie ligocú* na ženách, ktoré žijú životom uctievania a v bázni pred Bohom. (Je to obdivuhodný životný štýl hodný dcér nášho Kráľa.) Nech sú v ňom vyučované (bez prekrikovania sa,) v tichosti a poddanosti.

v. 6 *výmenu* – gr. *antilutron* – výkupné, vyplatené, to, čo je dané ako výmena za slobodu druhého

v. 6 *osobné* – gr. *idios* – vlastné, individuálne, svoje, dištinktívne, osobné, patriace jednotlivcovi

v. 6 *príležitosti* – gr. *kairos* – čas, správne obdobie, príležitosť, vhodná doba

v. 7 *národov* – gr. *ethnos* – rasa, národy, pohanía, etnické skupiny

v. 8 *všade a pri každej príležitosti* – gr. *topos* – (na každom) mieste, lokalite, oblasti, príležitosti

v. 8 *pochybnosti* – *dialogismos* gr. – rozumovanie, kalkulovanie, špekulovanie, zvada, vnútorné pochybovanie

v. 9 *tak isto* – gr. *hósautós* – rovnakým spôsobom, tú istú vec

v. 9 *striednosťou* – gr. *sóphrosuné* – zdravý rozum, sebaovládanie, rozumnosť, rozvaha, striednosť, múdrosť

v. 9 *decentnosťou* – gr. *kosmios* – upravený, vhodný, decentný, nenáročný, slušný

v. 10 *najkrajšie ligocú* – gr. *prepó* – (najlepšie) svedčia, vyzerajú, pasujú, adekvátne

12-15 **Večná nespokojnosť**

Avšak *učiť* muža a používať autoritu nad ním žene *neumožňujem*, radšej nech ju definuje tichosť. (Veď sa môžeme vrátiť na úplný začiatok a zopakovať si ten smutný vzorec už pri Genezis.) Najskôr Boh stvoril Adama a potom Evu. (Boli stvorení do geneticky dokonalého tela, rajského prenádherného prostredia, kde sa mohli každý deň stretávať a hovoriť s Bohom. Sám prichádzal za Nimi, aby s Ním mohli mať milujúci a dôverný vzťah. Nechýbalo im nič. A predsa.) Nie Adam, ale žena sa nechala zviest' a zhrešila. (Dostala to najviac, čo človek môže mať, no aj tak nevedela byť spokojná ani šťastná s tým čo má.) *Zachráni* ju však *materstvo*, keď bude ženou viery, lásky, svätosti a *múdrosti*.

v. 12 *učiť* – gr. *didaskó* - inštruovať, riadiť, napomínať, učiť, vyučovať

v. 12 *neumožňujem* – gr. *epitrepó* – (ne)povoľujem, (ne)zverujem, (ne)dovoľujem

v. 15 *zachráni* – gr. *sozó* – spasiť, uzdraviť, zachrániť, ochrániť od nebezpečia

v. 15 *materstvo* - gr. *teknogonia* - rodenie detí, vytvorenie rodiny

v. 15 *múdrosti* - gr. *sóphrosuné* – zdravý rozum, sebaovládanie, rozumnosť, rozvaha, striedmosť, múdrosť

KAPITOLA 3

1-7 Aký by mal byť vodca?

„Kto túži pracovať vo vedení (cirkvi), ten po dobrej a úctyhodnej práci túži.“ Timotej, je to tak, na tento výrok sa môžeš spoľahnúť. Avšak je *nevyhnutné*, aby cirkevný vedúci (splňal určité predpoklady. Aby) mal bezúhonný charakter, bol manželom jednej manželky, *s triezvou, čistou myslou*. Tiež sa musí vedieť ovládať, *vhodne sa správať*, vedieť *vrelo vítať cudzích* (i nových) ľudí a byť schopný vyučovať (Slovo). Určite to nesmie byť alkoholik, či *nervák*, ale presne naopak prívetivý človek, ktorý *nevytvára rozbroje*. A tiež, ktorý *nemiluje peniaze*. Musí dobre viesť vlastnú rodinu a venovať sa jej. Deti slušné a poslušné. (Veď je to logické.) Predsa kto nezvláda dozerať na vlastný dom, ako sa potom zvládne starať o ten Boží? O cirkev Božiu? Vedúcim tiež nemôže byť novoobrátený človek, pretože mu to môže stúpnuť do hlavy a kvôli pýche by sa mu mohlo stať to isté, čo diablove. (Z veľkej výšky padol, pretože si chcel z Božej slávy vziať pre seba). Okrem toho je nutné, aby aj ľudia vonku (neveriaci) sa o ňom vyjadrovali v dobrom a nie v zlom (, že „vodu káže a víno pije“) a znovu by padol diablove rovno do pasce.

v. 1 vo vedení – gr. episkopé – úrad dozorca, vedenie, dohľad, biskup

v. 2 nevyhnutné – gr. dei – povinnosť, neodvratné, nutné, musieť

v. 2 s triezvou, čistou mys. – gr. triezvy, striedmy, nebyť pod vplyvom

v. 2 vhodne sa správať – gr. kosmios – upravený, vhodný, decentný, nenáročný, slušný

v. 2 vrelo vítať cudzích – gr. philoxenos – pohostinný, milujúci cudzích, štedrý hostiteľ

v. 3 nervák – gr. pléktés - hádavý, výbojný, výtržník, sporný človek

v. 3 nevytvára rozbroje – gr. amachos - zdržuje sa hádok, bojov, abstínuje od potýčiek, má rád mier

v. 3 nemiluje peniaze – gr. aphilarguros – nemá lásku k peniazom, nie je lakomec, je slobodný od milovania peňazí

8 - 13 **Požiadavky na služobníkov**

Čo sa týka *služobníkov* v zboroch, pre nich platí podobne, ako pre vedúcich. Majú to byť *seriózni* ľudia, čo nehovoria jednému jedno a druhému druhé. Alkohol a *túžba po nekalom zisku*, nech nie je to, čo ich definuje. Ale namiesto toho nech svojím čistým svedomím držia tajomstvo viery (- pravé učenie evanjelia Ježiša Krista). Najskôr však musia prejsť *skúšobným obdobím*. Ak sa dokážu a nebudú výhrady, či námietky (voči nim), nech sa im umožní slúžiť. Aj ženy nech sú ženami cti, ktoré neohovárajú, majú čistú (netoxickú) myseľ, nepozerajú na dno pohárika, ale v každej oblasti sú spoľahlivé a verné. Slúžiaci manželia nech majú jednu manželku a svoje deti i rodinu vedú správne. Totiž ak budú dobre slúžiť, spoločenstvo veriacich si ich bude veľmi vážiť. A nie len to, vybuduje to v nich ešte väčšiu odvahu a smelosť *veriť a dôverovať* Ježišovi Kristovi.

14-16

Verím, že sa čoskoro uvidíme, Timotej, no píšem ti tieto záležitosti, že ak by som predsa prišiel o niečo neskôr, nech vieš, ako je treba *spolunažívať* v spoločenstve Božieho domu, v cirkvi živého Boha, ktorá je stĺpom i *základňou* pravdy. Ved' všetci vieme, že žiť zbožný život, to nie je len taká obyčajná vec. Práve naopak, je to veľké tajomstvo (ukryté) v Ježišovi, ktorý bol v tele zjavený, v Duchu ospravedlnený, anjelmi videný, národom hlásaný, vo svete vierou prijatý a do slávy vyneseny.

v. 8 *služobníkov* – gr. diakonos - diakon, služobník, ten, kto vykonáva pokyny vedúceho

v. 8 *seriózny* – gr. semnos – úctyhodný, dôstojný, seriózny

v. 8 *túžba po nekalom zisku* – gr. aischrokerdés – lakomý na nečistý zisk, bažiť po nekalom zisku

v. 10 *skúšobným obdobím* – gr. dokimazo – prejsť skúškou, testovať, dokazovanie, preskúšanie

v. 13 *veriť* gr. pistis – istota, dôvera, viera, úplné spoľahnutie

v. 15 *spolunažívať* gr. anastrephó – správať sa, žiť, počínať si

v. 15 *základňou* – gr. hedraióma – podpora, nosník, základňa, opora

KAPITOLA 4

1-5 **Posledné časy**

(Je veľmi potrebné vedieť, ako treba žiť Timotej.) Pretože Duch Svätý jednoznačne poukazuje na to, že v posledných časoch sa odklonia niektorí veriaci od viery a budú sa *zaoberať* zvädzajúcimi duchmi, učeniami *démonov* (a splietať sa s množstvom pohanských duchovných praktík). A kto spôsobí takýto odklon? Pokryteckí klamári, ktorí toľkokrát (o pravde) klamali, že sa im ich svedomie už viac neozyva. (Oklamali aj samých seba.) Zakazujú ženenie a vydávanie, alebo vyžadujú od ľudí striktnú abstinenciu od jedál, ktoré Boh stvoril, aby ho veriaci, čo poznajú pravdu s vďakou jedli. Veď to, čo stvoril Boh, je dobré. (Tento princíp poznáme už od stvorenia.) Preto nezhadzujme, ale ďakujme a jedzme. Modlitbou a Božím Slovom sa i jedlo stáva svätým.

6

Ak *poukážeš veriacim* z tvojho spoločenstva na tieto záležitosti, (hoci to možno nebude ľahké, no) dobre im tým poslúžiš. Ako ten, ktorý je *vytrénovaný* vo veciach viery a zdravého učenia, ktorému sa *dôkladne venuješ*. Veru, budeš dobrým služobníkom Pána Ježiša Krista.

v. 1 *zaoberať* - gr. *prosechó* - *obrátiť pozornosť, držať sa, oddať sa, zaoberať sa, venovať sa*

v. 1 *démonov* - gr. *daimonion* - *zlý duch, démon, pohanské božstvo*

v. 6 *poukážeš* - gr. *hupotithémi* - *navrhnuť, predložiť, poukázať, riskovať*

v. 6 *veriacim* - gr. *adelphos* - *bratia, členovia rovnakého spoločenstva*

v. 6 *vytrénovaný* - gr. *entrephó* - *vycvičený, živý, vzdelaný, trénovaný*

v. 6 *dôkladne venuješ* - gr. *parakolouthéó* - *nasledovať, starostlivo sa venovať, byť vždy prítomný, verne nasledovať*

7-10 **Život disciplíny**

Timotej, nezapájaj sa do svetských rozhovorov ani do babských pletiek. Namiesto toho sa radšej trénuj v *duchovných disciplínach*. Ani taká telocvičňa nie je zlá, no duchovné cvičenie bude mať *blahodarný* účinok na každú oblasť tvojho života. Pretože, kto sa učí žiť tak, ako sa to Bohu páči, tomu patria zaslúbenia pre prítomnosť i pre budúcnosť. Na to, čo píšem, sa môžeš spoľahnúť. Veru, každý si to môže vziať k srdcu. Že prečo toto všetko robíme? Prečo tak ťažko drieme a bojujeme? Lebo máme nádej. Nádej v živého Boha, ktorý je Spasiteľom všetkých, obzvlášť veriacich.

11- 16

Tieto *inštrukcie* podávajú ďalej Timotej a vyučuj. A nedaj sa (ovplyvniť) *ponížiť* ani odradiť, len za to, že si mladý. Práve naopak, buď veriacim okolo seba živým príkladom v tom, čo hovoríš, ako sa správaš, ako miluješ, ako veríš a žiješ čistý život. Nenechaj sa ničím vyrušiť od svojej služby, len pekne naďalej čítaj ľuďom Písmo, povzbudzuj ich a vyučuj, až kým nedorazím. Z Božej milosti bol do tvojho života uvoľnený duchovný dar, keď starší (v modlitbe) kládli na teba ruky a prorokovali ohľadom tvojho povolania. *Nepodceňuj* ten dar, (neodkladaj ho) ale ho kultivuj, trénuj sa v ňom. Celý sa do toho vlož, nech rastieš, rozvíjaš sa, aby bol všetkým jasný tvoj progres. Venuj čas i sebareflexii, aby tvoj charakter i tvoje vyučovanie boli konzistentné. Veru Timotej, keď to nevzdáš v ťažkých časoch a vytrváš, tak ty i všetci, čo ťa počúvajú budete zažívať Božiu *spásu* (so všetkým, čo k tomu patrí.)

v. 7 *duch. disciplínach* – gr. *eusebeia* – oddávanie sa Bohu, praktizovanie zbožnosti, žiť v úcte pred Bohom

v. 8 *blahodarný účinok* – gr. *óphelimos* – prospešný, priaznivý, užitočný, mať benefit, blahodarný

v. 11 *inštrukcie podávajú* – gr. *paraggelló* – prenes posolstvo na ostatných, inštruuj, prikazuj

v. 12 *ponížiť* – gr. *kataphroneó* – myslieť malo, znižovať, opovrhovať, vysmievať, dívať sa cez prsty

v. 14 *nepodceňuj* – gr. *ameleó* – zanedbávať, zabudnúť, ignorovať

v. 16 *spásu* – gr. *sozó* – spasiť, uzdraviť, zachrániť, vyslobodiť

KAPITOLA 5

1-8 Služba začína vo vlastnej rodine

Ak nastane situácia, že musíš napomenúť staršieho muža, tak nepoužívaj *ostré slová*. Práve naopak, pohovor si s ním, ako s vlastným otcom. Aj so staršími ženami komunikuj, ako s matkami a s mladšími tak počestne, ako so sestrami (aby ani náhodou nebol dôvod na reči). Čo sa týka vdov, ktoré sú úplne samy, tie si treba vysoko vážiť a postarať sa o ne. Avšak tie, ktoré majú okolo seba rodiny, nech sa ich deti i vnúčatá učia, že *služba Bohu* začína v prvom rade vo vlastnej rodine. Vrátiť rodičom starostlivosť, ktorú oni venovali deťom, to je presne to, čo Boh miluje. Avšak skutočnou vdovou (o ktorú sa má cirkev postarať) je tá, ktorá nikoho nemá a spolieha sa iba na Boha. Náplňou jej každého dňa je modlitba a prihováranie sa za iných. Na druhej strane vdova, ktorá je *rozumná* a chce si žiť pre seba, tá je duchovne mŕtva. Vyučuj o týchto veciach Timotej, nech sa nerobia *zbytočné chyby*. Je predsa hrozné, ak sa niekto nestará o svojich rodinných príslušníkov a hlavne tých, ktorí bývajú v jednej domácnosti. (Takéto správanie je absolútne neakceptovateľné.) Znamená to *zaprieť vieru* a taký človek je horší, ako neveriaci.

v. 1 *ostré slová* – gr. *epipléssó* – *prísne pokarhať, zaútočiť, tvrdo napomenúť*

v. 4 *služba Bohu* – gr. *eusebeó* – *praktizovanie zbožnosti, prejav uctievania, bohoslužba*

v. 6 *rozumná* – gr. *spatalaó* – *chcieť žiť extravagantne, luxusne, svojvoľne*

v. 7 *nerobia zbytočné chyby* – gr. *anepiléptos* – *žiť tak, aby sa nemuselo vyčítať, naprávať, nerobiť chyby, bez napomenutia*

v. 8 *zaprieť* – gr. *arneomai* – *poprieť, zaprieť, odmietnuť, povedať nie, vzdať sa, zrieknuť sa*

9 – 16 **Vdovy**

Medzi vdovy (ktoré majú byť podporované) nech je zaradená tá, ktorá je už v *dôchodkovom veku* a mala jedného manžela. Nech je to žena, o ktorej sa vie, že vychovala deti, bola *pohostinná k cudzím*, slúžila veriacim, pomáhala tým, ktorí to mali ťažké a robila dobre, kde sa len dalo. Na zoznam však nezaraduj mladšie vdovy. Lebo keď začnú pociťovať telesné žiadosti, túžbu po Kristovi nahradí túžba znovu sa vydať. Budú sa cítiť vinné, že svoju vieru odložili bokom a začnú byť *pasívne* (vo svojom kráčaní za Ježišom). Navyknú si chodiť z domu do domu a začne to ísť s nimi dolu kopcom. Namiesto robenia niečoho užitočného začnú ohovárať, *chcú o všetkom vedieť*, no z ich *debatných krúžkov* niet žiadneho úžitku. Z tohto dôvodu chcem, aby sa radšej vydali. Venovali sa deťom a domácnosti, nech kritici nemajú príležitosť na *škodoradosť*. Lebo žiaľ sa už stalo aj to, že niektoré sa obrátili presne opačným smerom, za Satanom. (Takže ešte raz opakujem ohľadom vdov.) Ak má veriaca žena vo svojej rodine vdovu, tak ju má na zodpovednosti ona, nie cirkev. Cirkev sa musí starať o tie, o ktoré sa skutočne nemá kto postarať.

v. 9 v *dôchodkovom veku* – gr. *hexékonta* – staršie ako 60 ročné

v. 10 *pohostinná k cudzím* – gr. *xenodocheó* – prijať hostí, venovať sa cudzím, preukázať pohostinnosť cudzincom

v. 13 *pasívne* – gr. *argos* – neaktívny, nepracujúci, lenivý, zaháľavý, jalový, nič nerobiaci, ľahostajný, nerobiaci nič užitočné

v. 13 *chcú o všetkom vedieť* – gr. *periergos* – všetečný, zvedavý, do všetkého sa miešajúci, zbytočne sa starajúci

v. 13 *debatných krúžkov* – gr. *laleó* – hovoriť, diskutovať, debatovať, tárať

v. 14 *škodoradosť* – gr. *loidoria* – posmech, vtipkovanie, urážka, hana

17 - 18 **Ohodnotenie usilovných**

(Vidíš Timotej, o mnoho vecí je potrebné sa v rámci spoločenstva starať. Je to náročná práca, ak sa má robiť dobre.) Preto vedúci a starší zboru, ktorí odvádzajú výbornú prácu si zaslúžia dvojnásobné *ohodnotenie*. Obzvlášť tí, ktorí sa snažia a *neúnavne* pracujú v službe slova a vyučovania. Ved' (poznáš, ako) je napísané: „Volovi, čo zrno mláti, nech sa mu zo zrna jesť nebráni.“ a tiež, „Kto vykonáva prácu, zaslúži si plácu.“

19 - 22 **Riešenie sťažností**

A ak sa príde jednotlivec sťažovať na staršieho (či vedúceho) nezaoberaj sa s tým. Rieš to až vtedy, ak s problémom prídu aspoň dvaja alebo traja. Ak (sa skutočne potvrdí, že) starší hreší, verejne ho napomeň, nech všetci získajú (pred hriechom) bázeň. (Bude to síce veľmi nepríjemné, no užitočne to poslúži tým, čo by mali podobné sklony.)

Timotej a veľmi *vážne* ťa pred Bohom, Pánom Ježišom Kristom a Jeho anjelmi *žiadam* o to, (lebo je to závažná vec), aby si všetko, čo som ti napísal robil bez toho, aby si niekoho uprednostňoval. Alebo naopak, bol voči niekomu zaujatý. (Nadržanie, zvýhodňovanie, či rodinkárstvo nemajú v cirkvi čo hľadať!) Tiež ťa prosím, ruky neskladaj (ani do služby neordinuj) narýchlo, aby si sa (zbytočne) *nezamotal* do ich hriechu (o ktorom nevieš). Drž sa čistý, buď transparentný.

v. 17 *ohodnotenie* – gr. *timé* – cena, hodnota, ocenenie, úcta

v. 17 *neúnavne* – gr. *kopiaó* – pracovať do únavy, snažne pracovať, namáhať sa, zodierať sa, lopotiť sa, ťažko pracovať

v. 21 *vážne žiadam* – gr. *diamarturomai* – vážne to hovorím, závažne dosvedčujem

v. 22 *nezamotal* – gr. *koinóneó* – mať spoločné, participovať, zdieľať, byť účastný

23

(A myslím aj na tvoje ťažkosti so žalúdkom Timotej.) Na časté *nevoľnosti*, čo mávaš ti radím, že by ti lepšie urobilo trošku vína namiesto vody. (Lebo práve tá môže spôsobovať problém tvojmu tráveniu.)

24-25 **Nechaj si čas**

(A ešte sa vrátim k tomu, na čo si dať pozor, keď chceš niekomu zveriť službu.) Ono je to totiž tak. Na niektorých ľuďoch je to jasné, ich *hriechy* sú *viditeľné* hneď. Vychádzajú najavo ešte pred súdom. No u iných to také evidentné nie je. U nich sa veci začnú vyplavovať až po čase. A presne tak je to aj s dobrými skutkami. Na niekom sú očividné hneď, no na druhom to nemusíš vidieť (hoci dobré skutky robí tiež). Avšak skryté veci neostanú skrytými navždy a časom vyjdú na povrch. Dobré i zlé. (Jednoducho povedané: nechaj si čas na to, kým zistíš, kto aký v skutočnosti je.)

v. 23 *nevoľnosti* – gr. *astheneia* – *slabosti, choroby, neduhy, nevoľnosti, nemoci*

v. 24 *hriechy* – gr. *hamartia* – *hriechy, priestupky, viny, chyby, v čom sa trafili mimo*

v. 24 *viditeľné* – gr. *prodélos* – *sa prejavujú, manifestujú, sú očividné, známe všetkým, jasné, okamžite evidentné*

KAPITOLA 6

1- 2 **Zamestnanci**

Tí, ktorí pracujú pod nadriadenými, nech ich rešpektujú a vážia si ich, aby kvôli zlým postojom nebolo znevážené Božie meno a zdiskreditované to, čo učíme. Veriaci pracovníci, ktorí máte veriacich šéfov, nezneužívajte to. Nech nie sú kvôli tomu *nižšími vo vašich očiach*. Veď ste si navzájom bratmi a preto im budte o to *oddanejšími*, veď vaša dobrá služba prinesie osoh milovaným veriacim.

3-4 **Pomýlený**

Vyučuj tieto princípy a motivuj k nim. Učí niekto niečo iné? IDoktríny, ktoré nie sú v súlade so zdravým učením nášho Pána Ježiša Krista a (s praktickým) vyučovaním o tom, ako *žiť život oddaný Bohu*? Taký človek je *mimo*, myslí si o sebe veľa, no v skutočnosti (o Božích veciach) nevie nič. Len *sa vyžíva* v kontroverzných témach a v hádkach ohľadom slovíčok. A to potom nevyvoláva nič iné, len nedorozumenia, nepravosť, ohovárky, *paranoju* a neustále konflikty medzi ľuďmi, čo majú pomýlené zmýšľanie.

v. 2 *nižšími v očiach* – gr. *kataphroneó* – (ne) pohrdať, byť bezočivý, znevažovať, znižovať, mať za nízkeho

v. 2 *oddanejšími* – gr. *douleuó* – (o to viac) poslúchať, slúžiť, byť oddaný

v. 3 *život oddaný Bohu* – gr. *eusebeia*- (žiť) oddaný život Bohu, zbožnosť, v úcte pred Bohom, bohoslužba

v. 4 *mimo, myslí si o sebe* – gr. *tuphoó* – namyslený, bláznivý, pyšný, nerozumný, povýšenecký

v. 4 *sa vyžíva* - gr. *noseó* – choro, nezdravo, mať patologický záujem o, dôsledkom toho môže mentálne či duchovne ochoriť

v. 4 *paranoju* – gr. *huponoia* – podozrenie, upodozrievanie, nedôverčivosť

5-8

A niketorí sú aj takí, ktorí *žijú v ilúzii*, že z praktizovania zbožnosti budú dobre profitovať. Od takých *boč*. Lebo vieš, čo je tým najväčším ziskom, tou najväčšou výhrou Timotej? *Žiť naplno pre Boha* a byť spokojný s tým, čo máš. Z tohto sveta si predsa nič nemôžeme vziať, ako sme si ani nič nepriniesli. Máme čo jesť? Nechodíme bosí a nahí? Tak *to nám stačí*.

9-10 **Láska k peniazom = trápenie**

Lebo je to nebezpečné, ak niekto chce byť bohatý. Padá s týmto pokušením rovno do pasce. (Že prečo? Lebo jeho najväčšou túžbou už nie je Boh.) Ale zatúži po mnohých nerozumných a škodlivých veciach, ktoré ho nakoniec utopia a úplne zničia. Totiž koreňom (a pôvodom) každého druhu zla je milovať peniaze. (Je to tragédia.) Lebo tí, čo túžili po nich, zišli z cesty kráčania vierou a (nakoniec aj) samy seba utrápili.

11 **Pravé bohatstvo**

(Timotej, ale ty si iný.) Si muž Boží. Preto *bež* (ako o život) od takých vecí. Bohatstvo, za ktorým sa ženieš ty, nech je spravodlivosť a páčiť sa Bohu v každej oblasti. A (to, čo je pre teba drahé a cenné nech je) kultivovanie viery, lásky, vytrvalosti a prívetivosti. (Áno viem, nie je to prechádzka ružovým sadom, je to boj, ktorý treba bojovať.)

v. 5 žiť v ilúzii – gr. apostereó ho alétheia – oklamany, spreneverený pravde, zbavený pravdy/reality, obráť sa o pravdu

v. 5 boč – gr. ahistémi – vzdialiť sa, odísť, vyháňať sa, oddeliť sa

v. 8 žiť naplno pre Boha – gr. eusebeia- (žiť) oddaný život Bohu, žiť zbožný život v bázni pred Bohom

v. 8 to nám stačí – gr. arkeó – mať dosť, byť spokojný, vyhovovať, postačovať

v. 11 bež (ako o život) – gr. pheugó – uteč, unikaj, ujdí, zutekaj, vystríhaj sa, vyhýbaj sa

12-16

Tak *bojuj* dobrý *boj* viery a oboma rukami sa pevne chop večného života. Lebo to je (tvoja destinácia, tvoj smer) tvoje povolanie, (za ktoré sa nehanbíš, ale) ktoré si verejne pred všetkými vyznal. Preto pred našim Bohom, pôvodcom života a pred Ježišom Kristom, ktorý pred (vladárom tej doby) Pontským Pilátom vyznal dobré svedectvo, ťa veľmi prosím Timotej, riaď sa tým, čo som ti napísal. S čistým svedomím, nech si nemusíš nič vyčítať, až kým sa nezjaví náš (milovaný) Ježiš. (A, kedy to bude?) Náš Boh to ukáže vo Svojom čase. On, ktorý je Požehnaný, Suverénny vládca, Kráľ nad tými, čo kralujú a Pán nad tými, čo panujú. Nezničiteľný, nesmrteľný, žijúci v takom (jasnom a mocnom) svetle, ku ktorému sa človek nemôže priblížiť, ani Ho uvidieť. Jemu jedinému patrí každé uctievanie a každá moc až naveky. Amen

17-19 **Ešte pár inštrukcií k bohatým**

Ak sú v spoločenstve veriacich takí, ktorí sú majetní, vyučuj ich veľmi dôrazne, aby si o sebe nemysleli, že sú viac, než ostatní. A tiež nech svoje istoty a nádej nemajú vo veciach. Veď tie sú *premenlivé*. (Dnes sú, no zajtra tu nemusia byť.) Avšak Boh (je nemenný a On) nás veľkoryso *zaopatruje* všetkým, čo potrebujeme. Takže pripomínaj tým bohatým, aby boli bohatí hlavne v dobrých skutkoch a v bohatom zdieľaní sa s ostatnými. To bude pre nich tou najlepšou (strategickou) investíciou do budúcnosti. A v prítomnosti budú žiť ten *pravý* život.

v. 12 *bojuj* – gr. *agónizomai* - bojovať o cenu, zápasiť v boji alebo atletickej súťaži, bojovať

v. 12 *boj* - gr. *agón* – zápas, boj, atletický pretek,

v. 17 *premenlivé* – gr. *adélotés* – neisté, prchavé, neurčité, nespoľahlivé

v. 17 *zaopatruje* – gr. *parechó* – vybaviť, opatriť, dodávať, spôsobiť, prinášať, zabezpečiť, poskytnúť

v. 19 *pravý* – gr. *ontós* – skutočný, pravý, ozajstný, fakticky, vskutku, to čo je skutočne

20-21

Prosím, stráž si to, čo bolo do teba vložené Timotej. Nemíňaj čas na debaty, ktoré *s Bohom nemajú nič* spoločné. Ani na diskusie *plné argumentov*, ktoré naoko vyzerajú veľmi inteligentne, no v skutočnosti sú to iba prázdne reči (bez ovocia). Žiaľ, niektorí si toto mudrovanie osvojili a vykoľajilo ich to z cesty viery. (Daj si na také reči pozor, nech ťa neoberajú o tvoj drahocenný čas. Je to zatiaľ všetko, lúčim sa s tebou drahý Timotej.)

Žehnám tebe aj ostatným *všetko dobré*.

(Objímam ťa,

Pavol)

v. 20 *s Bohom nemajú nič* – gr. *bebélos* – *svetské, nízke, nesväté*

v. 20 *plné argumentov* – gr. *antithesis* – *protichodný argument, oponovanie,*

v. 21 *všetko dobré* – gr. *charis* – *milosť, dobrota, priazeň, požehnanie*